

‘Deze verschillen zijn bizar’

Gemeenten hanteren verschillende tarieven voor de aanvraag van een gehandicaptenparkeerkaart.

• Marja de Vries heeft sinds 2006 een gehandicaptenparkeerkaart.

FOTO: GEURT MOUTHAAN

Tarief voor een eerste GPK met medische keuring

Alblasserdam:	€131,85
Dordrecht:	€194,31
Gorinchem:	€29,80
Hardinxveld-Giessendam:	€27,95
Hendrik-Ido-Ambacht:	€58,45
Krimpenerwaard:	€127,30
Molenlanden:	€47,40
Papendrecht:	€136,40
Ridderkerk:	€46,10
Rotterdam:	€85,10
Slidrecht:	€6,81
Vijfheerenlanden:	€210,00

door Marianne van de Werken

REGIO • Mensen die niet verder kunnen lopen dan honderd meter of die door hun handicap voor het vervoer afhankelijk zijn van een ander, kunnen bij de gemeente waarin ze wonen een gehandicaptenparkeerkaart (GPK) aanvragen. Het tarief voor de aanvraag van een gehandicaptenparkeerkaart blijkt per gemeente te verschillen. “Hoe kan het verschil zo groot zijn?” vraagt Fiona Terlouw zich af. “Deze verschillen zijn echt bizar.”

Sinds maart 2022 heeft Fiona een gehandicaptenparkeerkaart voor haar zoon Lyam van 9 jaar. Door een genafwijking (GRIN1) kan Lyam slechts kleine stukjes lopen en heeft hij een rolstoel voor langere afstanden. Het gezin uit Bleskensgraaf vroeg een gehandicaptenparkeerkaart aan. In 2022 kost deze kaart in de gemeente Molenlanden, waar Bleskensgraaf onder valt, €47,40. De gemeente brengt de kosten voor de medische keuring niet in rekening bij de aanvrager.

Verschuillende tarieven

Dat is anders dan in de gemeente Alblasserdam, waar een GPK €131,85 kost. Woont een aanvrager in Slidrecht, dan hoeft deze slechts €6,81 af te rekenen voor de parkeerkaart. Het valt even stil als Fiona de verschuillende tarieven hoort. “Het is bizar dat dit verschil zo groot is. Ik kan hiervandaan naar Slidrecht en Alblasserdam fietsen. Eigenlijk dacht ik dat het landelijk geregeld was”, vertelt Fiona, terwijl ze nog steeds met stomheid geslagen is. “Je hebt vaak al genoeg ellende als je zo’n kaart wilt aanvragen. Maken ze hem dan zo duur, dat mensen eerst nadenken of ze hem wel echt willen?”

‘Een landelijke regeling, zou wat leder(in) betreft veel oplossen’

Marja de Vries woont in Goudriaan, gemeente Molenlanden. Ze heeft sinds 2006 een GPK in verband met een incomplete dwarslaesie. “Ik richt me vooral op het gemak van de kaart. Je kunt dichtbij parkeren en dat geeft me veel zelfstandigheid. Daarbij parkeer je meestal gratis. Als je voor een kaart die vijf jaar geldig is, tweehonderd euro betaalt, vind ik dat nog best redelijk.” Gratis parkeren is lang niet altijd het geval, vertelt Christa Lamsbergen. Ruim 25 jaar geleden raakte ze in coma en sinds ze daaruit ontwaakte, is ze volledig rolstoelafhankelijk. “Je moet vooraf goed uitzoeken of je op je bestemming gratis mag parkeren met de kaart. Ik begin tegenwoordig zeker een week voor vertrek te bellen. Parkeerwachters ter plekke hebben vaak ook geen antwoord op de vraag of je nu wel of niet gratis mag parkeren met de invalidenkaart. Het is elke keer weer een puzzel om uit te zoeken welke regels er gelden.” Gemeenten zijn vrij om voertuigen waarin een gehandicaptenparkeerkaart aanwezig is geheel of gedeeltelijk vrij te stellen van de betaalplicht, staat in het Overzicht van veelgestelde vragen en antwoorden over de gehandicaptenparkeerkaart van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Er zijn een aantal apps in omloop, waarin gebruikers van de GPK kunnen opzoeken wat de regels per gemeente zijn, zo ontdekte deze krant. Dat kan bijvoorbeeld met de app GPA en voor Android-gebruikers kan de app Gehandicapten-P uitsluitel bieden. Toch geven alle apps aan dat er geen rechten aan kunnen worden ontleend en dat gebruikers het beste contact met de gemeente kunnen opnemen over de regels.

Christa woont in Leerdam en dit valt onder de gemeente Vijfheerenlanden. In deze gemeente moeten aanvragers van een nieuwe kaart €210,00 betalen. “Ik word niet meer gekeurd en moet de kaart nu elke vijf jaar verlengen”, legt Christa uit. In 2021 betaalde ze voor deze verlenging €130,55, hetzelfde tarief als een aanvrager van een nieuwe kaart in 2021 moest betalen. Voor nieuwe aanvragen geldt dat de aanvrager altijd medisch gekeurd moet worden. Een verlening zonder medische keuring kost in deze gemeente nu nog €30,00. Dat is ruim honderd euro minder dan een jaar ervoor. Daar staat tegenover dat een aanvrager van een nieuwe kaart in 2022 bijna tachtig euro meer moet neertellen dan een jaar eerder. Een woordvoerder van de gemeente Vijfheerenlanden laat weten dat de gemeente met ingang van 2022 een onderscheid maakt of er wel of geen medische keuring noodzakelijk is. “Voor elke afzonderlijke kaart hanteren we nu een kostendekkend tarief”, stelt zij.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

De VNG legt de verantwoordelijkheid bij de gemeenten. Zo laten ze weten: ‘De kosten zijn gebaseerd op leges die gemeenten in rekening brengen voor hun werkzaamheden. Voor zover dat in de gemeentelijke Legesverordening is opgenomen, mogen gemeenten leges vragen. Er is geen limiet vastgesteld. Gemeenten mogen de hoogte van de leges zelf bepalen. Deze mag evenwel niet meer dan kostendekkend zijn. Bij een gedecentraliseerde bevoegdheid gaan de kosten nu eenmaal uiteenlopen. De ene gemeente heeft het immers anders georganiseerd dan de ander en niet altijd worden de kostenposten op dezelfde manier aan het product toegerekend. Het ministerie van BZK heeft gemeenten verder opgedragen om legeskosten volledig door te berekenen aan het product. De VNG ziet in de invulling van deze bevoegdheid van de gemeente een eigen verantwoordelijkheid van een gemeente.’

Landelijke regeling

Belangenorganisatie Ieder(in) behartigt de belangen van zo’n twee miljoen mensen in Nederland die te maken hebben met een lichamelijke handicap, een verstandelijke beperking of een chronische ziekte. Illya Soffer, de directeur van Ieder(in), ziet de grote verschillen in Nederland ook. Zo stelt ze: “Voor mensen met een beperking is een gehandicaptenparkeerkaart soms onmisbaar. Dat is voor iemand in Nieuwegein net zo belangrijk als iemand in Tiel. Toch betaal je in de ene gemeente soms twee keer zoveel als in de andere gemeente voor dezelfde basisvoorziening. Gemeenten moeten wat ons betreft open en eerlijk zijn over hoe de kosten van een gehandicaptenparkeerkaart zijn opgebouwd. Zij moeten laten zien welke gedeelte van de kosten landelijk bepaald is en waar de gemeente beleidsvrijheid neemt. Een landelijke regeling die in alle gemeenten kan worden uitgevoerd, zou wat Ieder(in) betreft veel oplossen. Dan is er nog de vraag waarom mensen met een beperking op kosten gejaagd worden voor een basisvoorziening. Dat strookt niet met het VN-verdrag Handicap. Wij vinden het de moeite om te kijken of de gehandicaptenparkeerkaart collectief betaald kan worden.”

‘Maken ze hem dan zo duur, dat mensen eerst nadenken of ze hem wel echt willen?’